

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jakuba Camrdy a soudců JUDr. Lenky Matyášové a JUDr. Viktora Kučery v právní věci žalobkyně: **M. Š.**, zast. Mgr. Milanem Cápalem, advokátem se sídlem Na Příkopě 859/22, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo zemědělství**, se sídlem Těšnov 65/17, Praha 1, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 12. 9. 2024, č. j. 11 A 143/2023-71, o návrhu žalobkyně na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti,

t a k t o :

- I. Návrh žalobkyně na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti **se zamítá.**
- II. Žalobkyni **se ukládá** zaplatit ve lhůtě **3 (tří) dnů** od právní moci tohoto usnesení soudní poplatek (podle zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů) za návrh na přiznání odkladného účinku ve správním soudnictví, který činí podle položky č. 20 sazebníku soudních poplatků částku

1000 Kč.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalovaný rozhodnutím ze dne 20. 12. 2023, č. j. MZE-73296/2023-14112, zamítl odvolání žalobkyně a potvrdil rozhodnutí Státního zemědělského intervenčního fondu ze dne 19. 4. 2023, č. j. SZIF/2023/0309050. Tímto rozhodnutím byla žalobkyni uložena povinnost vrátit peněžní prostředky ve výši 607 972 Kč poskytnuté jako dotace v rámci Programu rozvoje venkova ČR.

[2] Žalobkyně následně podala žalobu proti rozhodnutí žalovaného u Městského soudu v Praze, který ji rozsudkem ze dne 12. 9. 2024, č. j. 11 A 143/2023-71, zamítl.

[3] Proti tomuto rozsudku podala žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) kasační stížnost spolu s návrhem na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti podle § 107 s. ř. s. V odůvodnění návrhu na přiznání odkladného účinku stěžovatelka uvedla, že by v případě jeho nepřiznání byla povinna vrátit poskytnutou část dotace ve výši 607 972 Kč a uhradit penále ve výši 1 ‰ z této částky denně, na což momentálně nemá dostatečné finanční prostředky. Okamžitá úhrada této částky by tedy ohrozila plnění jejích závazků vůči dalším osobám, které by se mohly ocitnout v druhotné platební neschopnosti, a rovněž výživu tří nezletilých dětí stěžovatelky, k nimž má spolu se svým manželem vyživovací

povinnost. K doložení tvrzení o svých majetkových poměrech stěžovatelka předložila výpisy z účtu označeného jako „JUDr. M. Š., ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ“ za měsíce června až září 2024.

[4] Vzhledem k tomu, že na základě předložených výpisů z účtu si nebylo možné učinit dostatečný obraz o celkových majetkových a výdělkových poměrech stěžovatelky a jejího manžela, vyzval Nejvyšší správní soud stěžovatelku usnesením ze dne 25. 10. 2024, č. j. 5 Afs 282/2024-20, aby ve lhůtě 1 týdne od doručení tohoto usnesení doložila skutečnosti svědčící o tom, že by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí pro ni znamenaly nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a to alespoň předložením přiznání k dani z příjmů fyzických osob podaných stěžovatelkou a jejím manželem za zdaňovací období let 2021, 2022 a 2023 včetně jejich příloh. Soud stěžovatelku současně poučil o tom, že pokud uvedené skutečnosti nedoloží, bude návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti zamítnut.

[5] Stěžovatelka na výzvu reagovala podáním, v němž ke svým majetkovým poměrům uvedla, že je osobou samostatně výdělečně činnou. Její průměrný měsíční příjem ze samostatné výdělečné činnosti činil v roce 2021 cca 12 500 Kč, v roce 2022 cca 23 000 Kč a v roce 2023 bylo její podnikání dokonce ztrátové. Svou finanční situaci tedy musela řešit v roce 2023 prodejem svých nemovitých věcí. Příjem z prodeje nemovitých věcí použila na úhradu závazků rodiny. Dále poukázala na záporné zůstatky na svém podnikatelském účtu. Průměrný měsíční příjem manžela stěžovatelky činil v roce 2021 cca 5 000 Kč, v roce 2022 cca 9 000 Kč a v roce 2023 cca 3 000 Kč. K tomuto podání stěžovatelka přiložila výpisy z účtu označeného jako „JUDr. M. Š., ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ“ za měsíce ledna až května 2024 a měsíc říjen 2024 a dále svá a manželova přiznání k dani z příjmů fyzických osob za zdaňovací období let 2021 až 2023.

[6] Žalovaný ve vyjádření k návrhu stěžovatelky uvádí, že podle jeho přesvědčení z něj nijak nevyplývá naplnění podmínek pro to, aby byl kasační stížnosti přiznán odkladný účinek. Dle žalovaného stěžovatelka neosvědčila, že by se alespoň pokusila (byť neúspěšně) využít jiných možností vedoucích k pozastavení či zmírnění právních účinků napadeného rozhodnutí. Stěžovatelka se totiž mohla především obrátit na Státní zemědělský intervenční fond se žádostí o uzavření splátkového kalendáře, nicméně dle informací žalovaného se tak doposud nestalo. Přiznání odkladného účinku je podle žalovaného institutem zcela výjimečným. Návrhu by nemělo být vyhověno též z toho důvodu, že by to podle žalovaného bylo v rozporu s důležitým veřejným zájmem, a to mj. na zajištění ochrany finančních zájmů EU.

[7] Podle § 107 s. ř. s. nemá kasační stížnost odkladný účinek. Nejvyšší správní soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat, přitom se užije přiměřeně § 73 odst. 2 s. ř. s., podle kterého lze přiznat odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

[8] Po zhodnocení okolností projednávané věci dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že podmínky pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti nejsou v daném případě splněny.

pokračování

[9] Odkladný účinek má charakter institutu mimořádného, vyhrazeného pro ojedinělé případy; je koncipován jako dočasná procesní ochrana žalobce či stěžovatele jako účastníka řízení před okamžitým výkonem či jinými právními následky pro něj nepříznivého správního, resp. soudního rozhodnutí. Přiznáním odkladného účinku je prolamována právní moc rozhodnutí, na které je třeba hledět jako na zákonné, dokud není případně jako celek zákonným postupem zrušeno. Přiznání odkladného účinku proto musí být vyhrazeno pro ojedinělé případy, které zákonodárce vyjádřil v § 73 odst. 2 s. ř. s.

[10] Smyslem institutu odkladného účinku je to, aby ve správním soudnictví ve věcech, v nichž se přezkoumávají pravomocná (a tedy zásadně vykonatelná) rozhodnutí, bylo možné výjimečně docílit, aby po dobu přezkumu napadené rozhodnutí správního orgánu nebo krajského (městského) soudu nebylo vykonatelné, resp. nezakládalo jiné právní následky.

[11] Stěžovatel, který přiznání odkladného účinku navrhuje, má povinnost tvrzení a povinnost důkazní; je tedy na něm, aby konkretizoval a doložil (prokázal), jakou konkrétní újmu by pro něj výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly (viz např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 2. 2012, č. j. 1 As 27/2012-32). Stěžovatel zejména musí konkretizovat, jakou újmu by pro něj znamenal výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí a z jakých konkrétních okolností ji vyvozuje. Hrozící újma musí být závažná a reálná, nikoli pouze hypotetická či bagatelní. Stěžovatel musí hrozbu nepoměrně větší újmy jednak dostatečně konkrétně tvrdit, ale především náležitě doložit. Nejvyšší správní soud poukazuje na dispoziční zásadu ovládající celé řízení o kasační stížnosti – kasační soud není povolán k tomu, aby za stěžovatele vlastní vyhledávací činností zjišťoval či dokazoval důvody pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. Návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti musí být proto dostatečně individualizovaný a podložený konkrétními důkazy (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 1. 2012, č. j. 8 As 65/2011-74).

[12] Stěžovatelka odůvodnila návrh na přiznání odkladného účinku podané kasační stížnosti tvrzením, že by v případě jeho nepřiznání byla povinna vrátit poskytnutou část dotace ve výši 607 972 Kč a uhradit penále ve výši 1 % z této částky denně, na což momentálně nemá dostatečné finanční prostředky a okamžitá úhrada dané částky by tedy ohrozila plnění jejích závazků vůči dalším osobám, které by se mohly ocitnout v druhotné platební neschopnosti, a rovněž výživu jejích nezletilých dětí. Svá tvrzení však stěžovatelka ani na výzvu soudu dostatečně nedoložila, neboť mu neposkytla informace, z nichž by bylo možné si učinit dostatečný obraz o celkových majetkových a výdělkových poměrech stěžovatelky a jejího manžela.

[13] Ze stěžovatelkou doložených přiznání k dani z příjmů fyzických osob vyplývá, že vykazuje příjem v zásadě pouze ze samostatné činnosti, přičemž v roce 2021 činil celkem 150 837 Kč a v roce 2022 celkem 274 038 Kč. V roce 2023 vykázala stěžovatelka ztrátu ze samostatné činnosti ve výši -1 053 366 Kč a dále příjem z prodeje pozemků ve výši 2 319 120 Kč. Stěžovatelčin manžel vykazuje příjem pouze ze samostatné činnosti. V roce 2021 vykázal příjem v celkové výši 57 852 Kč, v roce 2022 v celkové výši 106 870 Kč a v roce 2023 v celkové výši 33 996 Kč.

[14] Ze stěžovatelkou předložených výpisů z účtů vyplývá, že na tomto účtu hospodařila v měsících ledna až října 2024 se zápornými konečnými zůstatky ve výši zhruba -25 000 Kč, přičemž na účtech se zpravidla objevují měsíčně pouze jednotky transakcí a obraty na účtech obvykle nepřesahují 14 000 Kč (výjimkou jsou měsíce leden, duben a říjen, kdy se obraty pohybovaly v řádech desítek tisíc korun).

[15] Z informací obsažených v obchodním rejstříku (dostupný online na adrese <https://or.justice.cz/ias/ui/rejstrik>) a na seznamu advokátů vedeném Českou advokátní komorou (dostupný online na adrese <https://www.cak.cz/vyhledavani-advokatu>) Nejvyšší správní soud zjistil, že stěžovatelka a její manžel jsou aktivní advokáti zapsaní v seznamu ČAK, přičemž od 23. 1. 2024 jsou jedinými společníky společnosti Šafář & Partners, s.r.o., advokátní kancelář. Tato společnost dle zkrácených rozvah z let 2022 a 2023 zveřejněných ve sbírce listin v obchodním rejstříku hospodařila v uvedených letech s rozpočty v řádu nižších desítek milionů korun, přičemž většinu jejího majetku tvořila oběžná aktiva. Dále je z obsahu spisu a z údajů v obchodním rejstříku patrné, že stěžovatelka je jedinou společnicí společnosti Šafářův Dvůr, s. r. o., jejímž jediným jednatelem je stěžovatelčin manžel.

[16] Nejvyšší správní soud po posouzení výše uvedených skutečností dospěl k závěru, že stěžovatelka ani přes výzvu soudu neprokázala, že by pro ni výkon či jiné právní následky rozsudku městského soudu, případně žalobou napadeného rozhodnutí žalovaného, představovaly nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám. Stěžovatelka tvrdí, že celá její pětičlenná rodina hospodařila v letech 2021 a 2022 pouze s měsíčním příjmem ve výši cca 17 400 Kč, resp. 31 700 Kč. Z veřejně dostupných informací je však zřejmé, že stěžovatelka a její manžel jsou jedinými společníky advokátní kanceláře hospodařící ročně s částkami ve výši desítek milionů ročně. Tato skutečnost společně s tím, že se o ní stěžovatelka vůbec nezmínila, vyvolává na straně soudu pochybnosti o tom, že příjmy stěžovatelky a jejího manžela uvedené v doložených přiznáních k dani z příjmů fyzických osob jsou jejich veškeré příjmy. Obdobně se stěžovatelka nezmínila o svém členství ve společnosti Šafářův Dvůr, s. r. o. a případných z toho plynoucích příjmech. Pokud se jedná o doložené výpisy z účtů, ani ty zjevně věrohodně nedokumentují celkový stav stěžovatelčina majetku. Vzhledem k nízké četnosti pohybů na účtu se evidentně nejedná o stěžovatelčin jediný účet (dle jeho označení jde patrně o jeden z jejích podnikatelských účtů používaný při výkonu advokacie). Zejména vzhledem k obrátům advokátní kanceláře, kterou stěžovatelka spolu se svým manželem provozuje a jejíž příjmy nejsou z jí doložených podkladů zřejmé, soud nepovažuje za prokázané, že by vrácení poskytnuté dotace ve výši 607 972 Kč spolu s penále, které v současnosti činí zhruba 320 000 Kč, znamenalo pro stěžovatelku nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám.

[17] Vzhledem k tomu, že stěžovatelka neprokázala, že by výkon či jiné právní následky rozsudku městského soudu, případně žalobou napadeného rozhodnutí žalovaného, pro ni představovaly nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, není splněna hned první zákonná podmínka pro přiznání odkladného účinku. Za této situace by bylo nadbytečné zabývat se druhou podmínkou spočívající v tom, že přiznání odkladného účinku nesmí být v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

pokračování

[18] Z výše uvedených důvodů tedy Nejvyšší správní soud podle § 107 ve spojení s § 73 odst. 2 s. ř. s. návrh stěžovatelky na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti zamítl.

[19] Zamítnutím návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti Nejvyšší správní soud nijak nepředjímá své budoucí rozhodnutí o věci samé; svou podstatou se jedná o rozhodnutí dočasné povahy, proto z něj nelze dovozovat jakékoli závěry ohledně toho, jak bude meritorně rozhodnuto o samotné kasační stížnosti (usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 10. 2005, č. j. 8 As 26/2005-76, publ. pod č. 1072/2007 Sb. NSS).

[20] Pokud jde o uložení povinnosti zaplatit soudní poplatek za návrh na přiznání odkladného účinku (výrok II. tohoto usnesení), vycházel soud ze závěrů usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 6. 2024, č. j. 9 As 270/2023-21, zejm. bodu [23], podle něhož tato povinnost vzniká dnem právní moci rozhodnutí, jímž bylo o návrhu rozhodnuto a v němž byla navrhovateli uložena povinnost soudní poplatek zaplatit. Proto je soud ve správním soudnictví v usnesení o návrhu na přiznání odkladného účinku současně povinen výrokem uložit povinnost zaplatit poplatek za tento návrh, a to ve výši 1 000 Kč podle položky 20 sazebníku poplatků. Tento soudní poplatek je splatný do 3 dnů od právní moci rozhodnutí, kterým byla povinnost poplatek zaplatit uložena (§ 7 odst. 1 zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů).

[21] Soudní poplatek lze zaplatit:

- vylepením kolků na tomto tiskopisu nebo
- bezhotovostně převodem na účet soudu číslo: **3703 – 46127621/0710**, vedený u České národní banky, pobočka Brno. Závazný **variabilní symbol** pro identifikaci platby je: **1050328224**.

P o u č e n í :

Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.).

V případě placení kolkovými známkami nalepte vždy oba jejich díly na tiskopis na vyznačeném místě. Tiskopis podepište a vraťte jej označenému soudu. Kolkové známky neznehodnocujte.

Pokud úhradu soudního poplatku provádí **jiná osoba než povinná**, je nutno do zprávy pro příjemce na příkazu k úhradě uvést, za koho se úhrada provádí.

Nebude-li soudní poplatek ve stanovené lhůtě zaplacen, bude přistoupeno k jeho vymáhání.

V Brně dne 21. listopadu 2024

JUDr. Jakub Camrda
předseda senátu

Nejvyššímu správnímu soudu zasílám v kolkových známkách určený soudní poplatek.

Ke sp. zn.: 5 Afs 282/2024

podpis.....

Místo pro nalepení kolkových známek: